

**БНМАУ-ЫН ЗАСГИЙН ГАЗАРТ ЭРХ ОЛГОХ ТУХАЙ ХУУЛЬ ХҮЧИНГҮЙ
БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН
МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ ЭДИЙН
ЗАСГИЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2026 оны 04 дүгээр
сарын 21-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн О.Батнайрамдал

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн С.Цэнгүүнээс 2025 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн БНМАУ-ын Засгийн газарт эрх олгох тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх эсэх асуудлыг Эдийн засгийн байнгын хороо 2026 оны 04 дүгээр сарын 21-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хуулийн төсөл санаачлагч нь онцгой дэглэм тогтоох харилцааг шинэчлэн тодорхойлж, БНМАУ-ын Засгийн газарт эрх олгох агуулгатай бие даасан хууль байх нь үндэслэлтэй эсэхийг шийдвэрлэх, цаашид энэ харилцааг зохицуулах хуулийг олон улсын гэрээ, конвенц болон Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуулиудтай нийцүүлж, уялдааг хангах, захиргааны шийдвэрээр онцгой дэглэм тогтоохыг хязгаарлаж, эдийн засгийн хямрал, байгалийн гамшиг, дайн, онц байдлын үед онцгой дэглэм тогтоох болон сунгах үндэслэл, нөхцөл, шалгуур, шаардлагыг тодорхой болгох, энэ үед хэрэгжүүлэх арга хэмжээг нарийвчлах, онцгой дэглэм тогтоосон тохиолдолд компанийн засаглал, төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлага, хяналт, аудитын хорооны чиг үүрэг, тогтолцоог хадгалж, эдгээртэй хамтран ажиллах, өмчлөгчийн эрхийг баталгаажуулан төрийн хяналтын хугацаа, хүрээг нарийвчлан зохицуулах зорилгоор хуулийн төслийг боловсруулсан байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Лувсанжамц 2019 оноос хойш нийтдээ төрийн өмчит 6 компани дээр бүрэн эрхт төлөөлөгч томилон ажиллуулсан нь тус компаниудад ямар үр дүн гарсан талаар, төрийн өмчит компаниудын хөрөнгийн өгөөж буурах, улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого хангалтгүй байх нөхцөлд Засгийн газар ямар арга хэмжээ авах, энэ хуулийн төслөөр Засгийн газрын боломжийг хязгаарлаж байгаа эсэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Уянга 1992 оны Үндсэн хуулиас өмнө батлагдсан 6 хууль байгаа талаар дурдаад, яагаад энэ хуулийг онцолж хүчингүй болгох гэж байгаа, Онц байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулахдаа одоо хүчингүй болгож байгаа энэ хуулийн зохицуулалтыг хэвээр нь хадгалж байгаа эсэх, хэрхэн сайжруулах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Жаргалан хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хувьд дэмжиж байгаа бөгөөд бүрэн эрхт төлөөлөгч томилж байсантай холбогдуулан иргэний нийгмийн байгууллагуудаас захиргааны хэргийн шүүхэд нэхэмжлэл гаргасан тохиолдол бий эсэх, хэрэв байгаа бол ямар үр дүн гарсан талаар мэдээлэл, судалгаа байгаа эсэх, Онц байдлын тухай хуульд оруулж байгаа зохицуулалтууд нь зөвхөн онц байдал зарласан тохиолдолд үйлчлэх эсэх, бүрэн эрхт төлөөлөгч томилогдсон зарим компанийн ашиг орлого яагаад сайжирсан, нөгөө талаас энэ үед хэчнээн ажилтан, иргэн цалин хөлс, гэнэт халагдсаны тэтгэмж аваагүй гэх мэт хохирсон талаар тооцоо, судалгаа байгаа эсэх, харьцуулалт хийх боломжтой эсэх талаар асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төслийн үзэл баримтлалтай холбогдуулан хуралдаанд оролцсон гишүүд дэмжсэн дэмжээгүй байр сууриа илэрхийлж санал хэлэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Уянгахишиг 1991 онд батлагдсан БНМАУ-ын Засгийн газарт эрх олгох тухай хуулийг хүчингүй болгох хуулийн төслийг дэмжиж байгаагаа дурдаад, төрийн болон орон нутгийн өмчит компанид бүрэн эрхт төлөөлөгч томилох тухай асуудал нь Онц байдлын тухай хуульд орох шаардлагагүй бөгөөд холбогдох хуульд өөрчлөлт оруулах талаар Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл боловсруулах талаар саналаа хэлсэн болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар БНМАУ-ын Засгийн газарт эрх олгох тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжих эсэх асуудлаар санал хураалт явуулахад хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 57.3 хувь дэмжсэн бөгөөд хамт өргөн мэдүүлсэн Онц байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжээгүй болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

БНМАУ-ын Засгийн газарт эрх олгох тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Онц байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцэх эсэх талаарх Эдийн засгийн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.

**ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ХУРАЛДААН ДАРГАЛАГЧ**

Л.СОРОНЗОНБОЛД